

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

712408
6K 13
ACELE

Sayı : E-72079556-610-9246820

Konu : Soru Önergesi (7/2408)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.08.2023 tarihli ve 1260154 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/2408 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/2408 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 25A4E1C5-45A4-464F-8BC0-12BDB9577A9C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Ankara Milletvekili Sayın **Aliye TİMİSİ ERSEVER**'e Ait 7/2408 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personel sayılarına ait bilgiler web sayfamızda yayımlanan Bakanlık Faaliyet Raporlarında yer almaktadır.

Bakanlığımız merkez teşkilatı yönetici kadrosunda 102 kadın, 172 erkek olmak üzere toplam 274, taşra teşkilatında ise 901 kadın, 1.758 erkek olmak üzere toplam 2.659 personel görev yapmaktadır.

Bakanlığımızda görev yapan üst düzey yöneticilerine ait veriler web sayfamızda yer almaktadır.

Anayasa'nın 10 uncu maddesinde 2004 ve 2010 yıllarında yapılan değişiklikler ile yetki ve karar alma mekanizmalarında kadın erkek eşitliğinin sağlanması da dahil pozitif ayrımcılık uygulamalarının önü açılmıştır. Ayrıca Anayasa'nın 90 ıncı maddesi çerçevesinde CEDAW Sözleşmesi hükümlerinin ulusal mevzuatın üstünde yer alması yetki ve karar alma mekanizmalarında kadınların eşit katılımının sağlanması açısından önemli bir yasal çerçeve ortaya koymaktadır.

Anayasa; 67, 68 ve 70 inci maddelerinde yerel ve milletvekili seçimlerinde "seçme ve seçilme", "siyasi parti kurma", "usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma", "halkoylamasına katılma", "kamu hizmetlerine girme" haklarını; 25, 26, 28, 29, 33 ve 34 üncü maddelerinde "düşünce ve kanaat hürriyeti", "düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti", "basın hürriyeti", "toplantı hak ve hürriyetleri"ni tüm vatandaşlara tanımıştır.

68 inci maddesinde yer alan, siyasi partilerin kadın kolu kuramayacaklarına ilişkin yasa, 23.7.1995 tarihli ve 4121 sayılı yasa ile kaldırılmış; böylece siyasi partilere, kadınlar için ek bir katılma alanı açma fırsatı verilmiştir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 83 üncü maddesinde "siyasi partilerin, herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu prensibine aykırı amaç güdemeyeceği" bildirilerek, cinsiyet ayrımcılığına yönelik parti çalışmaları engellenmiştir.

Öte yandan 12. Kalkınma Planı'nda, ailede merkezi role sahip kadınların hak ettiği üstün kıymeti görmelerini sağlamak ve kalkınmamıza ivme kazandırılması için kadınların başta eğitim ve istihdam olmak üzere hayatın tüm alanlarındaki fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını ve her tür şiddet ve ayrımcılıktan uzak şekilde yaşamalarını sağlamak, her alanda ve düzeyde temsil ve katılımını artırmak temel amaç olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda Plan dönemine ilişkin "Politika ve Tedbirler" başlığında kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlenmesi önceliğinin tüm plan, program, politika geliştirme ve uygulama süreçlerinde yer almasının teşvik edileceği, kurumlarca toplanan verilerin cinsiyet, yaş, göçmenlik statüsü, engellilik, coğrafi konum gibi nitelikler bazında üretilmesinin sağlanacağı ve buna dayalı analizlerin gerçekleştirileceği, kadın erkek fırsat eşitliğine duyarlı bütçeleme çalışmalarının yaygınlaştırılarak bütçeleme süreçlerine entegre edileceği, spor alanında kadınların temsiline artırılmasına yönelik politikalara dayanak teşkil edecek göstergelerin üretilmesinin sağlanacağı, kadınların eğitim, istihdam ve karar alma mekanizmalarına katılımı ile temsillerinin artırılması için kota ve ilave destekler gibi "geçici özel önlemler"in tanımlanarak uygulanacağı ifade edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinde, kadınlar, dünyadaki pek çok ülkeden önce, 1930 yılında yerel seçimlerde, 1934 yılında da milletvekili seçimlerinde seçme ve seçilme hakkını elde etmişlerdir.

2002 Genel Seçimlerinde Parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 24, kadın temsil oranı 4,4 iken; 2007’de bu sayı 50’ye, temsil oranı ise 9,1’e yükselmiştir. 12 Haziran 2011 Genel Seçimlerinde Parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 79’a yükselmiştir. Bu sayı oransal olarak %14,4’e tekabül etmektedir.

7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinde ise kadın milletvekili sayısı 98, temsil oranı %17,82 olarak gerçekleşmiştir. 1 Kasım 2015 Genel Seçimlerinde ise kadın milletvekili sayısı 81, Parlamento’daki kadın temsil oranı %14,73’tür. 24 Haziran 2018 Genel Seçimlerinde parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 104, temsil oranı %17,45 olarak gerçekleşmiştir.

Son olarak; 14 Mayıs 2023 Genel Seçimlerinde parlamentodaki kadın milletvekili sayısı 119, temsil oranı %19,83 olarak gerçekleşmiştir. Kabinde 1 kadın Bakan (%5,88) görev yapmaktadır. Ayrıca Bakanlıklarda görev yapan 68 Bakan Yardımcısından 4’ü (%5,88) kadındır.

31 Mart 2019 yerel seçim sonuçlarına göre 30 büyükşehir belediye başkanından 3’ü, toplam 1.389 belediye başkanından 42’si kadındır.

Toplam 20.745 belediye meclis üyesinden 2.283’ü (%11,1), 1.272 il genel meclisi üyesinden 48’i (%3,77) kadındır (YSK. 2019). Ayrıca 31 Mart 2019 yerel seçim sonuçlarına göre Türkiye genelinde 1.086 kadın muhtar seçilmiştir.

Uzmanlık gerektiren mesleklerde kadın oranları oldukça yüksektir. Üniversitelerde kadın öğretim görevlileri oranı %51,36’dır.

Bu kapsamda, profesörler içerisinde kadın oranı %34,12, doçentler içerisinde kadın oranı %41,06, Dr. öğretim üyeleri içerisinde kadın oranı %46,7, araştırma görevlileri içerisinde kadın oranı %53,24’dür (YÖK, Temmuz 2023).

Ayrıca 208 üniversitenin 19’unda (%9,31) kadın rektör görev yapmakta olup kadın rektör yardımcısı oranı %17,19, kadın dekan oranı %21,6, kadın dekan yardımcısı oranı ise 34,9’dur (YÖK, Temmuz 2023).

Türkiye genelinde, mühendis ve mimarların %23,9’u kadındır (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Temmuz 2023). Barolara kayıtlı 179.396 avukatın 85.339’u (%47,57), 83 baro başkanının 13’ü (%15,66) (Türkiye Barolar Birliği, Temmuz 2023), 188.850 banka çalışanının 95.776’sı (%50,7) kadındır (Türkiye Bankalar Birliği, Temmuz, 2023).

Emniyet müdürlerinin %6,72’si (234), emniyet amirlerinin %10,02’si (2.052), polis memurlarının %9,25’i (24.957), çarşı ve mahalle bekçilerinin %0,21’i (67) (Emniyet Genel Müdürlüğü, Temmuz 2023), Jandarmaların %5,96’sı (Jandarma Genel Komutanlığı, Temmuz 2023), kuvvet komutanlıklarında (kara, deniz, hava) görev yapan subayların %3,3’ü, astsubayların %0,1’i, Milli Savunma Bakanlığı’nda görev yapan üst ve orta düzey (genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı, müdür, müdür yardımcısı) yöneticilerin %32,3’ü kadındır (MSB, Temmuz 2023).

Diyanet İşleri Başkanlığı’nda görev yapan personelin %20,06’sı (27.685) (Diyanet İşleri Başkanlığı, Temmuz 2023) kadındır.

Sağlık Bakanlığı’nın Temmuz 2023 verilerine göre hekimlerin %45,6’sı, başhekimlerin %15,9’u, toplam sağlık çalışanlarının ise %64,8’i kadındır. Öte yandan Gençlik ve Spor Bakanlığı’na kayıtlı toplam 14.422.127 lisanslı sporcunun 5.982.437’si kadındır (%41,48) (Gençlik ve Spor Bakanlığı, Temmuz 2023).

Bürokrasinin önemli alanlarından biri olan diplomatik görevlerde Türk D    lerinde görev yapan 298 B y kel iden 80'i, (%27) 71 Ba konsolostan 14' , (%20) merkezde görev yapan 32 Genel Müdürden 14' , (%44) 59 Genel Müdür Yardımcısından 17'si (%29) kadındır (D B, Temmuz 2023). İ   leri Bakanlığında görev yapan 1994 mülki idare amirinden 135'i (%6,77) kadındır. 135 kadın mülki amir içerisinde; 3 kadın vali (Afyonkarahisar, Bartın, Yalova), 1 merkez valisi, 17 vali yardımcısı, 6 Hukuk M  aviri, 26 Kaymakam ve 76 Kaymakam adayı, 1 Genel Müdür Yardımcısı, 1 Daire Başkanı, 2 Mülkiye Müfettişi, 2 Mülkiye Ba m fetti i bulunmaktadır (İ   leri Bakanlığı, Temmuz 2023).

HSK Temmuz 2023 verilerine göre; adli ve idari yargıda görev yapan toplam 15.403 hakimden 7.137'si (%46,34) ve 7.402 savcıdan 1.226'sı (%16,56) kadındır. Kadınların yüksek yargı organlarındaki durumlarına bakıldığında Yargıtay'da görev yapan 1.009 hakim ve savcıdan 583'  (%57,77), Bölge Adliye Mahkemeleri'nde görev yapan 2.558 hakim ve savcıdan 842'si (%32,91), Danıştay'da görev yapan 477 hakim ve savcıdan 239'u (%50,10), Bölge İdare Mahkemeleri'nde görev yapan 443 hakimden 140'ı (%31,60), HSK'da görev yapan 263 tetkik hakimi ve kurul m fetti inden 22'si (%8,36) kadındır. Bununla birlikte Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında görevli 331 hakim ve savcıdan ise 66'sı (%19,93) kadındır.